

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет географічний
Кафедра туризму та готельного господарства

СИЛАБУС
навчальної дисципліни «Страхування в туризмі»

I. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 242 Туризм Освітньо-професійна програма: Туризм	Вибіркова
Модулів – 2		Рік підготовки – 2
Змістових модулів – 2		Семестр – 3
ІНДЗ: немає		Лекції – 22 год.
Загальна кількість годин – 120		Практичні – 24 год.
Тижневих годин: аудиторних – 3	Бакалавр	Самостійна робота – 66 год.
		Консультації – 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 242 Туризм Освітньо-професійна програма: Туризм	Вибіркова
Модулів – 2		Рік підготовки – 2
Змістових модулів – 2		Семестр – 3
ІНДЗ: немає		Лекції – 12 год.
Загальна кількість годин – 120		Практичні – 12 год.
Тижневих годин: аудиторних – 3	Бакалавр	Самостійна робота – 82 год.
		Консультації – 14 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Викладач: Громко Лілія Сергіївна, кандидат економічних наук, доцент

Контактна інформація викладача:

Телефон 0660793032

Електронна пошта: hromko.lilia@eenu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Потапова, 9, корпус С ВНУ імені Лесі Українки

Кафедра – туризму та готельного господарства

Факультет – географічний

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Індустрія туризму на сучасному етапі розвитку разом із задоволенням становить певну небезпеку для життєдіяльності туристів. Для забезпечення стабільної діяльності

туристичних підприємств та гарантування якісного відпочинку туристам використовують страхування як інструмент управління ризиками. Страхування як складова частина системи безпеки життєдіяльності в туристичній індустрії сприяє стабілізації діяльності туристичних підприємств, а також безпеці туристичних подорожей як в Україні, так і за її межами.

2. Постреквізити дисципліни. Вивчення дисципліни сприятиме кращому засвоєнню таких дисциплін, як: «Правове регулювання туристичної діяльності», «Міжнародний туризм», «Туроперейтинг».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою дисципліни є формування у студентів системи спеціальних теоретичних знань та практичних навиків щодо страхування фізичних і юридичних осіб в умовах ринкових відносин.

Завдання курсу:

- розуміти загальноекономічну сутність страхування, економічну природу потреби у страховому захисті;
- класифікувати галузі, види та форми страхування;
- ознайомитись з правилами особистого страхування туристів, страхування цивільної відповідальності автотуристів тощо;
- ознайомитись із правовими взаємовідносинами страхувальника та страховика, організаційними ознаками побудови страхових організацій;
- визначити напрямки створення конкурентного середовища на страховому ринку України.

4. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- ФК 16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ФК 21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.
- ФК 23. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах.
- ФК 29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

Результати навчання (РН):

- РН 1. Називати та відтворювати основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.
- РН 6. Виявляти і пояснювати принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.
- РН 8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.
- РН 9. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.
- РН 10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).
- РН 13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

5. Структура навчальної дисципліни

денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю. Бали
Змістовий модуль 1. Сутність страхування як економічної категорії						
Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування.	11	2	2	7	-	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Тема 2. Класифікація страхування	12	2	2	7	1	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Тема 3. Страхувальний ринок.	15	4	4	6	1	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Тема 4. Страхувальні ризики і управління ними.	14	2	4	7	1	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Тема 5. Організація страхової діяльності.	12	2	2	7	1	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Разом за змістовим модулем 1	64	12	14	34	4	тести, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 30 балів
Змістовий модуль 2. Складові страхового процесу в туристичній діяльності						
Тема 6. Особисте страхування.	12	2	2	7	1	
Тема 7. Майнове страхування	11	2	2	6	1	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Тема 8. Страхування відповідальності	12	2	2	7	1	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Тема 9. Перестраховування і співстраховування	11	2	2	6	1	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Тема 10. Особливості страхування у зарубіжних країнах	10	2	2	6	-	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Разом за змістовим модулем 2	56	10	10	32	4	тести, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 30 балів
Усього годин	120	22	24	66	8	Максимальна оцінка 100 балів.

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю. Бали
Змістовий модуль 1. Сутність страхування як економічної категорії						
Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування.	11	1	1	8	1	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Тема 2. Класифікація страхування	12	1	1	8	2	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Тема 3. Страхувальний ринок.	11	1	1	8	1	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Тема 4. Страхувальні ризики і управління ними.	11	1	1	8	1	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.

Тема 5. Організація страхової діяльності.	14	1	1	10	2	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Разом за змістовим модулем 1	69	5	5	52	7	тести, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 30 балів
Змістовий модуль 2. Складові страхового процесу в туристичній діяльності						
Тема 6. Особисте страхування.	12	2	2	6	2	
Тема 7. Майнове страхування	9	1	1	6	1	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Тема 8. Страхування відповідальності	12	2	2	6	2	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Тема 9 Перестраховання і співстраховання	9	1	1	6	1	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Тема 10. Особливості страхування у зарубіжних країнах	9	1	1	6	1	усне опитування, тестові завдання, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали.
Разом за змістовим модулем 2	51	7	7	30	7	тести, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 30 балів
Усього годин	120	12	12	82	14	Максимальна оцінка 100 балів.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

денна форма навчання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування.	7
2	Тема 2. Класифікація страхування	7
3	Тема 3. Страховий ринок.	7
4	Тема 4. Страхові ризики і управління ними.	7
5	Тема 5. Організація страхової діяльності.	8
6	Тема 6. Майнове страхування	8
7	Тема 7. Страхування відповідальності	8
8	Тема 8. Перестраховання і співстраховання	7
9	Тема 9. Особливості страхування у зарубіжних країнах	7
	Разом	66

Заочна форма навчання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування.	10
2	Тема 2. Класифікація страхування	9
3	Тема 3. Страховий ринок.	9
4	Тема 4. Страхові ризики і управління ними.	9
5	Тема 5. Організація страхової діяльності.	9
6	Тема 6. Майнове страхування	9
7	Тема 7. Страхування відповідальності	9
8	Тема 8. Перестраховання і співстраховання	9
9	Тема 9. Особливості страхування у зарубіжних країнах	9
	Разом	82

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного контролю й модульного контролю знань.

Результати поточного контролю: оцінки за виконання студентом практичних робіт; оцінка за виконання самостійної роботи.

Відвідування занять є обов'язковим. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені.

Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ВНУ ім. Лесі Українки», що розміщується на сайті університету за посиланням: <https://ra.eunu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>.

Політика щодо дедлайнів та перекладання. Терміни здачі практичних робіт, самостійної роботи повідомляє викладач на перших аудиторних заняття з дисципліни або прописує на інтернет-платформі курсу. Перекладання завдань поточного контролю та модульного контролю при вивченні дисципліни «Управління персоналом» узгоджується з політикою ЗВО.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік.

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не менше, ніж 60 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання заліку. Така оцінка виставляється в день проведення заліку за умови обов'язкової присутності студента.

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 60 балів, підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за поточний контроль (максимум 40 балів) та залікової оцінки (максимум 60 балів).

Залікова оцінка визначається за результатами виконання залікових завдань, які вміщують 30 тестових та 2 практичні завдання.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Вовчак О. Д. Страхова справа: підруч. К. : Знання, 2011. 391 с.
2. Говорушко Т.А. Страхові послуги. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 376 с.
3. Горбач Л.М., Каун О.Б. Страхування: навч. посіб. К.: «Кондор», 2010. 520 с.

4. Долгошея Н. О. Страхування в запитаннях та відповідях: навч. посіб. для студентів ВНЗ. К.: Центр учбової літ-ри, 2010. 318 с.

Додаткова

1. Грабчук О. М. Особливості розвитку страхування туризму в Україні / О. М. Грабчук // Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 7. С. 1–5.

2. Зайцева В. М. Шляхи вдосконалення систем страхування в туризмі / В. М. Зайцева // Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. №10. С. 335–338.

3. Лапко О.О., Конарівська О.Б. Моделювання тенденцій розвитку небанківських фінансових установ. Бізнес Інформ. 2015. №2. С.103-107.

4. Левченко В.П. Розвиток ринку небанківських фінансових послуг: монографія. К.: Центр учб. літ-ри, 2013. 268 с.

Інтернет-ресурси

1. Види страхових полісів. URL: http://www.turizm.ru/insurance/articles/st_2.htm

2. «Зеленая карта» – система міжнародного страхування автомобілістів. URL: <http://www.doroga78.ru/advice/79/>

3. Кошляк А. В. Страхування ризиків у сфері туристичного бізнесу в Україні. URL: [file://localhost/C:/Documents %20and %20Settings/ d.r.abramitova/Рабочий %20стол/статья/Страхування %20ризиків %20у %20сфері %20туристичного % 20бізнесу %20в %20Україні %20” %20 Наукове %20товариство %20Івана %20Кушніра.mht](file://localhost/C:/Documents%20and%20Settings/d.r.abramitova/Рабочий%20стол/статья/Страхування%20ризиків%20у%20сфері%20туристичного%20бізнесу%20в%20Україні%20”%20Наукове%20товариство%20Івана%20Кушніра.mht)

3. Охріменко О. О. Страхування туристів: інноваційна модель страхового продукту. URL: [http://www.nbuy.gov.ua/portal/ soc_gum/Ekonk/2005_15/012_ohrimenko.pdf](http://www.nbuy.gov.ua/portal/soc_gum/Ekonk/2005_15/012_ohrimenko.pdf).

4. Чмир Ю. В. Роль страхування фінансових ризиків у сфері туризму України. URL: http://www.rusnauka.com/2_KAND_2008/Economics/25939.doc.htm.

5. UNWTO. URL: <http://mkt.unwto.org/en/barometer>

Викладач

Л.С. Громко